

Het is niet alleen de weg die je gaat,
Het zijn ook de sporen die je achterlaat!

Jaarverslag van het European Anti Poverty Network Nederland 2009

2010 - Europees jaar tegen armoede
2010 - European year against poverty

No money
No activities

www.eapnned.nl

EUROPEAN ANTI POVERTY NETWORK
Nederland

Jaarverslag van het European Anti Poverty Network Nederland 2009

Inleiding

Het European Anti Poverty Network Nederland (EAPN NL) is een nationaal netwerk dat gelieerd is aan het Europese EAPN netwerk. EAPN Europa bestaat uit een netwerk dat nationale netwerken heeft in 25 nationale EU-landen, in de niet EU-lidstaat Noorwegen en dat 26 Europese netwerken als lid kent.

Binnen dit uitgebreide netwerk wordt samengewerkt in de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting.

Ondanks het gegeven dat de Europese Unie zichzelf de opdracht heeft gegeven te zorgen voor werkgelegenheid en een fatsoenlijke levensstandaard voor alle inwoners:

Sociaal Protocol Verdrag van Maastricht

“Met het bij het Verdrag gevoegde sociale protocol worden de bevoegdheden van de Gemeenschap op sociaal terrein uitgebreid. Het Verenigd Koninkrijk is niet tot dit protocol toetreden. De doelstellingen van het protocol zijn:

- bevordering van de werkgelegenheid,
- verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden,
- adequate sociale bescherming,
- sociale dialoog,
- de ontwikkeling van personele middelen om een hoog en duurzaam werkgelegenheidspeil te waarborgen,
- integratie van personen die van de arbeidsmarkt uitgesloten waren.”

lukt het de Unie en haar Lidstaten niet de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting daadwerkelijk als een van de peilers van beleid en uitvoering neer te zetten. Ondanks alle gewekte verwachtingen, uitgesproken doelstellingen en daadwerkelijke inzet neemt de armoede toe en zien we de sociale uitsluiting op alle terreinen groeien.

Dit terwijl de ondersteuning van de inspanningen van het door de EU zelf geïnitieerde netwerk, EAPN, niet navenant toeneemt. Iets wat zeker geldt voor de ondersteuning die de Lidstaten de nationale netwerken verstrekken. EAPN Nederland heeft in de 19 jaar dat wij actief zijn ondersteuning vanuit het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid gehad voor de twee General Assemblies, die we in 1994 –'s Hertogenbosch- en 2004 –Groningen- mee hebben georganiseerd. Een kleine deelfinanciering voor het internationale project “Indicateurs de Pauvreté”, dat de basissubsidie via de Europese Commissie ontving. Subsidie voor het organiseren van regioseminars over lokale armoedeaanpak en tot slot voor het project “lokale armoedeconferenties in 2005-2007”. Alle verdere projectmatige aanvragen en aanvragen om structurele ondersteuning zijn en worden systematisch afgewezen, zoals dat vanaf de start door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport eveneens geschiedde.

EAPN NL tracht haar werk te doen door zelf projecten, conferenties, seminars aan de man te brengen om op die wijze haar werk te financieren. Werk dat door vrijwilligers wordt verricht. Dat we op deze wijze niet of nauwelijks de kans krijgen, ondanks onze professionele inzet, op grotere en meer gestructureerde schaal te functioneren lijkt geen probleem te vormen voor de regering van een van de EU-Lidstaten, die in 1991/1992 het Verdrag van Maastricht mee heeft ondertekend.

Hoe de Nederlandse centrale overheid over armoede en sociale uitsluiting denkt wordt duidelijk als men het beleid bekijkt: het is de taak van de lokale overheid, de gemeente. Dit blijkt eens te meer als men het Nationaal ActiePlan (NAP) ter bestrijding van armoede en ter bevordering van participatie leest. In het NAP spreekt men over bestrijding van armoede vanuit de visie dat de gemeenten dit deel opknappen. Waar het de participatie van mensen met een laag inkomen en/of sociaal uitgesloten betreft geldt een vaste stelregel: betaald werk is de uitweg uit het sociale isolement. Deze kortzichtigheid zorgt er voor dat men zich niet geroepen voelt ook de participatie van hen, die geen betaald werk meer hebben of nooit meer zullen kunnen verrichten, als verantwoordelijkheid te accepteren.

Dat maakt het werk van organisaties als EAPN zwaar, moeilijk en soms ontmoedigend. De te prijzen inzet van de lokale overheden zorgt er voor dat wij de moed niet verliezen en doorgaan met ons werk. Want op lokaal niveau is men wel bereid de armen en uitgesloten tegemoet te komen.

2009 blijkt eens te meer waarom dit alles zo moeilijk is. De kredietcrisis zorgt voor toenemende werkloosheid, waarbij met name de grote groep werkloze ZZP-ers (zelfstandigen zonder personeel, zoals mensen die post bezorgen voor DHL of Sandd en vele anderen met dergelijke kleine baantjes), die niet in de statistieken terug te vinden, er voor zorgt dat de stijging meevalt.

Daarmee is een van de problemen tegelijkertijd benoemd, namelijk de tienduizenden met kleine baantjes, die door de omstandigheden gedwongen, eigen baas zijn geworden en nu geen enkel recht op een ondersteunende uitkering geldend kunnen maken.

Het verzoek van EAPN NL aan de regering hier iets aan te doen lijkt aan dovemansoren gericht.

De vooruitzichten zijn helder: toenemende werkloosheid, groeiende overheidstekorten, groeiende staatsschuld en dus bezuinigingen. Wie wordt door het eerst en vooral het zwaarst door getroffen? Uiteraard, zij die zich niet of nauwelijks kunnen verweren: de financieel zwakkeren, de uitgeslotenen. Zij zullen het overgrote deel van de rekening, die de banken en de rijken op tafel hebben gelegd, moeten ophoesten. Dat was eerder zo (in de jaren tachtig/negentig van de vorige eeuw) en dat zal ook nu weer het geval zijn.

EAPN Nederland heeft in 2009 haar bijdrage aan de aanpak van armoede gebaseerd op dit gegeven en haar beleid aan deze nieuwe omstandigheden aangepast. Vooruit kijkend naar het Europees Jaar Ter Bestrijding van Armoede en Sociale Uitsluiting, 2010, hebben we een projectaanvraag bij het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid neergelegd, die gericht is op de toekomst, op de jongeren. Op de rol, die de jongeren binnen hun eigen netwerk, leefwereld, zouden kunnen verrichten. Samen met de jongeren bouwen aan hun toekomstige rol als tolk-vertaler van beleid en als helpende hand bij het verwerven van verstrekkingen. Gelet op de inzet en de thematiek gaan we er van uit dat het ministerie deze aanvraag als een van de 8 projecten, die financiële ondersteuning zullen ontvangen bij de kaders van het EU-jaar 2010, zal honoreren.

Maar helaas blijkt ook hier dat dat niet het geval is. Het project wordt afgewezen:

“In vergelijking met de andere projecten is uw project lager geplaatst op de rangschikking (uw project staat op de 33ste plaats).” Dus, de organisatie die het Europees Jaar 2010 in gang gezet heeft wordt uitgesloten van ondersteuning. Die er overigens wel –bijvoorbeeld- is voor het Dienstbodenkoor. Logisch want als je arm bent en uitzichtloos kun je treurliederen zingen.

2010 is ook om een andere reden een belangrijk jaar. Het European Anti Poverty Network en EAPN Nederland worden 20 jaar. 2 decennia vechtend tegen armoede en sociale uitsluiting en voor meer en betere kansen en omstandigheden voor de financieel zwakkeren, zowel binnen de Europese Unie, die fors is gegroeid, als op nationaal niveau.

De voorbereidingen voor beide evenementen zijn in 2009 gestart.

De lokale armoedeconferentie

Toen we in 2005 groen licht en deelfinanciering kregen van het ministerie van SZW voor ons project 'de lokale armoedeconferentie' wisten we niet hoeveel impact deze manier van werken kan hebben. Het vinden van gemeenten die, in samenwerking met ons, een lokale armoedeconferentie nieuwe stijl wilden organiseren was een klus op zich. Gelukkig bleek Waalwijk bereid de spits af te bijten, waarvoor we hen nog steeds erkentelijk zijn.

Toen het project werd afgerond met de "Recepten tegen Armoede en Sociale Uitsluiting", die aan alle gemeenten en een paar honderd lokale organisaties zijn gestuurd, bleek was hoeveel effect deze aanpak heeft.

Vanuit dat besef en doordat gemeenten de Recepten gingen gebruiken kwamen er vragen binnen of EAPN NL een conferentie kon organiseren. Dit en een acquisitie van onze kant heeft ertoe geleid dat er inmiddels meer conferenties dan de oorspronkelijke 10 vanuit het project zijn georganiseerd en uitgevoerd.

In 2009 organiseerden en voerden we 3 conferenties uit:

- dankzij de vasthoudendheid van de Cliëntenraad WWB/WSW Brummen kregen we uiteindelijk de opdracht een lokale armoedeconferentie uit te voeren in de gemeente Brummen. Deze conferentie, die we samen met de stichting Welzijn Brummen en de reeds genoemde Cliëntenraad WWB/WSW Brummen organiseerden, is de conferentie met de hoogste opbrengst tot op heden.
- na een enerverend en bijzonder plezierig gesprek met de wethouder kregen we de opdracht om in Winterswijk een lokale conferentie neer te zetten. Een succesvolle conferentie waar goed en plezierig werd gewerkt. De organisatie van deze conferentie heeft tevens een 'armoedeoverleg' opgeleverd, evenals een soort nulmeting op het gebied van het Minimabeleid.
- de derde conferentie werd in opdracht gegeven door de gemeente Veldhoven. Deze conferentie kende drie unieke feiten, waarvan men een deelt met Winterswijk. Namelijk het heugelijke feit dat 15 scholieren van een College deelnamen, afkomstig uit Vmbo, Havo en Vwo. Daarnaast werd de conferentie georganiseerd in de aula van het College Sondervick, dus te midden van de jongeren. Deze lijn werd tijdens deze conferentie consequent gevolgd, aangezien het slotwoord voor een vertegenwoordigster van de Cliëntenraad was, wier dochter ons mededeelde dat ook zij wist wat armoede was en daar iets over wilde zeggen. Dat leidde ertoe dat een meid van 8 jaar! de conferentie in haar eigen woorden afsloot. Een unicum dat niet georganiseerd kan worden, maar dat wel een geweldige indruk op alle aanwezigen heeft achtergelaten.

Ook werd EAPN NL gevraagd het voorzitterschap en een inleiding te verzorgen voor de armoedeconferentie van Capelle aan den IJssel. De inleiding is terug te vinden op onze website. Niet alleen bleek het uiterst plezier samenwerken met de beleidsmensen en de wethouder van Capelle, het was ook een interessante andere aanpak voor ons.

Vanuit deze conferentie kregen we tegen het eind van het jaar het verzoek van de gemeente Krimpen aan den IJssel om begin 2010 een lokale conferentie te organiseren, waarbij een andere aanpak centraal kwam te staan.

In Schagen kregen we de opdracht een armoedeconferentie voor begin 2010 voor te bereiden. Bij iedere conferentie wordt de betrokkenheid van de lokale bestuurders en uitvoerders duidelijk. De gemeenten, die met ons in zee gaan zoeken grenzen op om hun armoedeaanpak zo breed mogelijk en effectief mogelijk te maken. Daarnaast is de aanpak van het niet-gebruik een voortdurend terugkerend item.

Humanitas Kop van Noord Holland verzocht ons op hun Symposium “Armoede en Sociale Uitsluiting” in het kader van het Europees Jaar 2010, twee workshops te organiseren, hetgeen we met veel plezier hebben gedaan. De uitkomst van het werk, een project dat in 2010 zal worden uitgevoerd, leverde veel enthousiasme op bij de aanwezigen.

2010

In 2009 zijn de voorbereiding voor het Europees Jaar ter Bestrijding van Armoede en Sociale Uitsluiting in volle gang. Ieder nationaal netwerk benoemd een coördinator voor 2010.

Er worden binnen het netwerk plannen gemaakt om iets speciaals te doen binnen het kader van het Europees Jaar. Gezien de zwakke financiële situatie gaan we op zoek naar ondersteuning. We vragen de grote ondernemingen ons te sponsoren voor dit speciale traject, hetgeen helaas niet lukt. We krijgen wel veel steunbetuigingen, maar geen middelen. Totdat.....de stichting Doen c.q. Postcodeloterij reageert en ons er op wijst dat we een structurele aanvraag bij de Raad van Commissarissen kunnen neerleggen. Deze kans laten we niet liggen, we dienen een aanvraag in voor structurele ondersteuning, aangezien wij op een van de targetgebieden van de Postcodeloterij actief zijn, namelijk armoede.

Onze kleine hoop op verandering werd vrij snel de bodem in geslagen, want men deelt ons mede dat we niet in aanmerking komen voor ondersteuning. De reden? Aangezien wij zelf geen eigen inkomsten ter grootte van minimaal een half miljoen hebben, kunnen we ook geen middelen van de Postcodeloterij krijgen. Dus ook hier geldt: de rijken worden ondersteund, de armen zeker niet!

Om dit alles tot uitdrukking te brengen maken we een affiche: “Geen Geld? Geen Activiteiten!” dat bij eventuele activiteiten in 2010 gebruikt zal worden.

Tegen het eind van het jaar komen we in gesprek met de Arme Kant van Zuid-Holland en spreken we af om in 2010, binnen de kaders van het Europees Jaar, samen een activiteit op te zetten, waarbij we ook onze collega's uit België en Duitsland willen betrekken. Ook hiervoor zullen we op zoek moeten naar middelen, aangezien ook de Arme Kant geen subsidie meer ontvangt in 2010. Hoe arm Nederland geworden is!

Energie & Armoede

Samen met twee energieadviseurs vormen we al een tijdje een soort denktank op het gebied van energieverbruik en armoede. Hoe armer men is, hoe slechter men woont, hoe hoger de energielasten in verhouding tot het inkomen zijn. Ons inziens kun je armoede ook aanpakken door de energielasten voor de financieel zwakkeren te verlagen. Dat kan op velerlei manieren. Een daarvan is het bouwen van nulenergie woningen, die niet, zoals gebruikelijk daarna verhuurd worden aan mensen, die de hoge huur kunnen opbrengen, maar aan de financieel zwakkeren, die -bijvoorbeeld- de helft van de energiekostenbesparing aan hogere huur betalen. Op die manier snijdt het mes van drie kanten:

1. de armen krijgen een hoger woongenot en kunnen ook aan energiebesparing doen.
2. het inkomen neemt netto toe, zonder verhoging, want men bespaart op de energielasten.
3. we bouwen nieuwe woningen, die slecht geïsoleerde en slecht onderhouden woningen vervangen en besparen gas omdat er minder of niet gestookt hoeft te worden en omdat het elektriciteitsverbruik omlaag gaat. Op deze wijze gaat de gasbel langer mee.

We vragen en krijgen een gesprek hierover met ambtenaren van de ministeries van SZW en Wonen, Wijken en Integratie. Dit gesprek levert niets op. Enerzijds omdat men bij SZW geen interesse heeft en het afschuift op WWI en VROM. Anderzijds omdat WWI ons ingediende project afwijst. Ook hier geldt het afschuifstelsel. Men neemt nergens verantwoordelijkheid voor, want men verwijst ons naar.....de woningcorporaties en de gemeenten.

Het opinieartikel dat we samen schrijven wordt gelukkig op allerlei plaatsen overgenomen en geplaatst. Zo vonden we het niet alleen bij de Woonbond, maar ook bij toeval bij een huurderbelangenvereniging op de website. Verder is het onder andere geplaatst in de webkrant van Duurzaamheidsnieuws en MVOnieuws.

We zullen de ingeslagen weg blijven vervolgen omdat we van mening zijn dat ook de armen recht op woongenot hebben en omdat we op het gebied van energiebesparing iets te melden hebben. Een positief voorbeeld is dat de gemeente Winterswijk, na overleg met EAPN NL, besluit om de deelnemers aan de lokale armoedeconferentie een LEDlamp cadeau te doen. Burgemeester van Beem zegt in zijn toespraak blij te zijn de mensen dit cadeau te kunnen aanbieden, omdat dit echt bespaart op de energiekosten. Een prachtvoorbeeld dat navolging verdient.

Europa

Het werk binnen het EAPN-netwerk, zoals deelname aan het Europees bestuur, aan de diverse werkgroepen, aan de European Meeting of People Experiencing Poverty (PEP) en aan de General Assembly, alsmede het voorbereiden en deelnemen aan door de EAPN/Europa en/of de Europese Commissie georganiseerde conferenties, vraagt veel tijd en inzet. Ook aan het onderwerp Participatie (waarvoor wij in Nederland al sinds 1984 strijden) wordt nu in Europa veel tijd en aandacht besteed en staat EAPN/Nederland klaar voor informatie en inspiratie. Naast een lid van het Europees bestuur hebben we ook afgevaardigden in de Taskforces Employment en Social Policy/Inclusion, in de coördinatiegroep voor de PEP en in de Mainstreaming Group.

De General Assembly (GA) vindt dit jaar in Wenen plaats. Voor de eerste keer wordt de GA, die standaard in het najaar plaats vindt, in de zomer georganiseerd. In een zonovergoten Wenen wordt hard gewerkt aan de voorbereidingen voor 2010, aan de reacties van EAPN op de crisis en de nieuwe werkloosheid en armoede. De tijd vliegt voorbij.

We nemen op zaterdagmiddag de tijd om een kunstproject –bij het Secession* - van daklozen te bezoeken. We worden, mede dankzij onze Weense gidsen –beiden werkloos en een ex-dakloos- met open armen ontvangen en uitgenodigd mee te eten. Het kunstproject is gebaseerd op de positie van de thuis- en dakloze (zwerfend bestaan) binnen Wenen.

Binnen de GA bezoeken we een multicultureel project en een werklozenproject, waar we eveneens mee kunnen aanschuiven en kunnen genieten van de heerlijk Oostenrijkse keuken, met een extra toegevoegde waarde aan nieuwe culturen. Een enerverende, vermoeiende, maar¹ zeker de moeite waard zijnde GA, waar de gedelegeerden veel interesse tonen in onze lokale armoedeconferenties en de Recepten ten Armoede en Sociale Uitsluiting. Onze Luxemburgse collega's hebben op dezelfde wijze een lokale conferentie georganiseerd, die zij als succesvol benoemen en zijn nu in gesprek met nieuwe gemeenten voor een conferentie.

¹ De **Wiener Secession** was een vereniging van beeldende kunstenaars (*Vereinigung bildener Künstler Oesterreichs (Secession)*) in het [Wenen](#) van het *fin de siècle*. Het is tevens de benaming van de plaatselijke variant van de [Jugendstil](#). De vereniging werd op 3 april 1897 opgericht door [Gustav Klimt](#), [Koloman Moser](#), [Josef Hoffmann](#), [Joseph Maria Olbrich](#), [Otto Wagner](#) en andere kunstenaars. Het was een afsplitsing (= *secessie*) van het *Wiener Künstlerhaus*, waarvan het traditionalisme werd veroordeeld. De Wiener Secession liet zich inspireren door voorgangers in Berlijn en in München, waar al eerder secessiebewegingen waren opgericht.

De eerste tentoonstelling van de Wiener Secession vond in 1898 plaats in het door Olbrich ontworpen [Secessionsgebouw](#), kortweg de *Secession*. Op het gebouw prijkt onder meer de tekst *Ver Sacrum* (= heilige lente), de naam van het tijdschrift dat deze vereniging gedurende de beginjaren uitgaf en haar motto: *Der Zeit ihre Kunst/ der Kunst ihre Freiheit*.

De Europese Ontmoeting van Mensen die in Armoede Leven 2009

De European Meeting of People Experiencing Poverty 2009 maakt deel uit van het voorzitterschap van de Tsjechische regering. Zoals gebruikelijk waren, naast de vertegenwoordigers namens de Tsjechische regering en Europees Commissaris Vladimir Spidla, ook vertegenwoordigers van de Sloveense regering –organisator in 2008-, van de Spaanse regering –organisator in 2010-, van de Belgische regering –samen met EAPN initiatiefnemer-, van de Europese Commissie en uit het Europees Parlement, aanwezig. De deelnemers kwamen uit de EU-Lidstaten en zijn zelf arm en/of uitgesloten. De Nederlandse delegatie bestond uit een vertegenwoordigster vanuit de Cliëntenraad Brummen, een vertegenwoordiger uit de Cliëntenraad IGSD Oldambt, een Wajongster en een vrouw in de bijstand, die raadslid is in de gemeente Renkum.

De delegatie werd geleid door Alida Smeekes, voorzitter van EAPN NL.

Na de PEP is er een Europese evaluatiebijeenkomst geweest waarbij naast Alida Smeekes ook een van de vrouwen, die aan de PEP 2008 hebben deelgenomen, aanwezig was.

De delegatie, die afgevaardigd wordt naar de PEP wordt terdege voorbereid. Daarvoor vinden meerdere bijeenkomsten plaats en na afloop een evaluatie.

De Europese Ronde Tafel Armoede en Sociale Uitsluiting

Sinds EAPN in samenwerking met de Europese Commissie het initiatief nam voor een jaarlijkse Ronde Tafel Armoede en Sociale Uitsluiting op 17 oktober, de Wereld Armoededag, wordt deze Ronde Tafel georganiseerd door de Europese voorzitter van dat moment.

In 2009 was dat Zweden, waardoor de Ronde Tafel in Stockholm plaatsvond. Namens EAPN NL nam Alida Smeekes deel aan deze conferentie met als thema “de Crisis en de armoede”.

Dat de crisis de armoedebestrijding in de weg gaat lopen is zeker. Het is daarom van het grootste belang de regeringen in de strijd tegen armoede op een lijn te houden en de thematiek armoede op de agenda vast te zetten. Dat is bij deze conferentie eens te meer van belang omdat zij invloed zal hebben op de nieuwe agenda van de Europese Unie voor het komende decennium 2010-2020.

EAPN zal er voor knokken dat armoede een van de prioriteiten op die agenda zal zijn.

Europees bestuur

Iedere Lidstaat levert een lid voor het Europees bestuur van de EAPN. Daarnaast hebben de Europese organisaties samen recht op 3 bestuurszetels. Toen EAPN startte vaardigden wij een bestuurslid af dat uit het Landelijk WAO Beraad kwam. Na ongeveer een jaar gaf deze zijn taak op. Te zwaar, te veel.

We kozen toen een afgevaardigde vanuit het Landelijk Steunpunt Vrouwen en de Bijstand. Alida Smeekes werd ons bestuurslid. Op dit moment kon niemand bevroeden dat Alida dit 18 jaar zou blijven. 18 jaar knokken, op Europees niveau, op landelijk niveau, op lokaal niveau, voor de armen en uitgeslotenen. Met verve, elan en inzet. In die 18 jaar bestuurslidmaatschap is Alida ook nog 4 jaar lid van het Dagelijks Bestuur van EAPN Europa geweest. Tijdens de General Assembly in Wenen kondigde Alida haar terugtreden aan. Haar hulding leverde haar een staande ovatie op van alle gedelegeerden. En, ogen vol ongeloof bij vele nieuwelingen: 18 jaar? Hoe heb je dat volgehouden, zo'n zware taak?

Alida Smeekes is en blijft voorzitter van EAPN Nederland. Haar plaats in het Europees bestuur wordt sinds Wenen overgenomen door Quinta Ansem van het Samenwerkingsverband Mensen Zonder Betaald Werk. Zij is de komende 3 jaar het Nederlandse smaldeel in het Europees bestuur van de EAPN.

Alida Smeekes blijft de coördinatrice voor de PEP.

Nederland

2009 was het jaar van de verandering. Waar EAPN NL sinds haar start gebruik heeft kunnen maken van de kantoorfaciliteiten van het Landelijk Steunpunt Vrouwen in de Bijstand (LSVeB) en het Samenwerkingsverband Mensen Zonder Betaald Werk (SMZBW), eindigde dat in 2009.

Het LSVeB bestaat niet meer en het SMZBW heeft onvoldoende middelen om een kantoorruimte te blijven huren. Sinds mei 2009 is EAPN NL in de huiskamers van Alida Smeekes en Quinta Ansem gevestigd.

Daarmee wordt eens te meer duidelijk dat de organisatie die zich druk maakt om de armen zelf even arm is.

Eind van het jaar hield het nieuwe Europese bestuurlid een visie-inleiding over de Europese mogelijkheden om armoede en uitsluiting aan te pakken op het seminar van de Arme Kant van Zuid-Holland.

Ook nam zij zitting in het nieuw opgestarte Kennisnetwerk internationaal & Europees Sociaal Beleid.

Alida Smeekes had, op hun verzoek, een kennismakingsgesprek met het hoofdbestuur van Resto van Harte, de snel uitdijende restaurantketen voor de minderbedeelden. Helaas bleek hun interesse niet in een mogelijke samenwerking te liggen, maar wilde men van EAPN weten hoe men aan EU-subsidie kan komen.

Dignity International²

Tijdens de General Assembly in Wenen werden we benaderd door een internationale organisatie waarmee we in de afgelopen jaren kennis hadden gemaakt, Dignity International. Zij organiseerden van 1 tot en met 10 december 2009 een internationale conferentie in Nederland en vroegen ons of we daaraan wilden meewerken en deelnemen. Een deel van de coördinatie voor de activiteiten in Nederland kwamen voor onze rekening, naast een inleiding op de startdag. De samenwerking bleek niet alleen maar effectief, het leidde ook tot vriendschap en toekomstige samenwerking ligt zeker binnen de mogelijkheden.

De conferentie van Dignity International eindigde op 10 december, de Wereld Mensenrechtendag, op het Plein voor het Binnenhof In Den Haag met een manifestatie tegen armoede. Wij nodigden circa 100 personen uit daaraan deel te nemen. Helaas was de opkomst in onze ogen nogal mager.

Na afloop van de manifestatie was er een slotdiner, dat we bij een van de drie Haagse Resto van Harte hadden georganiseerd. Op deze wijze konden de internationale deelnemers, samen met de Nederlandse activisten en de aanwezige gasten van het restaurant informatie over de armoede en situatie van de armen in Nederland uitwisselen. Het bleek een goede zet. Niet alleen doordat de staf van het restaurant een prima sfeer had gecreëerd. De aanwezige muzikanten gaven de bijeenkomst een extra impuls.

In 2009, is naar aanleiding van het Europees Jaar 2010, het oude kennisnetwerk internationaal nieuw leven ingeblazen. EAPN NL maakt deel uit van dit hernieuwde netwerk, zoals we in een eerder stadium ook betrokken waren bij het oude netwerk.

²*Dignity's work brings together Human Rights, Development and Struggling Communities whose combined strength can help bring about social change. Dignity is an independent organisation, registered as a Foundation in the Netherlands*

OUR VISION

Dignity international's vision is of a world in which everyone enjoys human rights and lives in dignity, free from fear, poverty and discrimination.

OUR MISSION

Dignity International advocates with, connects and supports the empowerment of deprived and struggling communities in claiming their human rights, and creating social justice around the world.

Kennisnetwerk internationaal & Europees Sociaal Beleid

Samen met velerlei organisaties, waarbij de coördinatie bij Movisie ligt, wordt gewerkt aan activiteiten rondom het Europees Jaar 2010.

Zoals dat algemeen geldt voor de armoedebeweging is ook hier niet altijd een open deur gegarandeerd bij de uitvoering van activiteiten. Waar algemeen werd geaccepteerd dat ook EAPN NL een rol zou kunnen spelen bij de “Stedenestafette”, werd bij de directe uitvoering gemakshalve vergeten dat EAPN NL bestond, waardoor dus de samenwerkende organisaties uitdrukkelijk geen plek zien voor ons in de estafette, aangezien men vindt dat “de gemeenten voor ons product moeten betalen”. Iets wat ze overigens voor alle onderdelen van de estafette moeten. De armoedewereld is en blijft een wereld van rijken en armen, waar men elkaar de vliegen maar al te graag afvangt.

Gelukkig zitten er ook organisaties/personen bij dit netwerk, die het spel wel eerlijk willen spelen, waardoor onze deelname zin blijft hebben.

De weigering van de regering gelden ter beschikking te stellen voor de strijd tegen de armoede zorgt er voor dat de nog levende, vaak grote, vissen de kleine of oppeuzelen of verjagen. EAPN NL is gepokt, gemazeld, gehard in deze strijd en heeft, samen met de mensen, een hele sterke overlevingsdrang.

3

3 Kennisnetwerk Internationaal

In het Kennisnetwerk Internationaal informeren deelnemers elkaar over hun internationale activiteiten en plannen. Ook bespreken ze vragen en problemen over beleid en praktijk van het internationale werk. Het netwerk bestaat uit mensen die actief zijn in de sociale sector en die 'internationaal' of 'Europa' in hun portefeuille hebben.

Drie keer per jaar organiseert het netwerk een bijeenkomst waarbij een actueel internationaal thema op de agenda staat. MOVISIE is mede-initiatiefnemer van het Kennisnetwerk Internationaal.

Onderwerpen en deelnemers

Het sociale domein staat in het netwerk centraal, maar in een multisectorale, geïntegreerde benadering waarbij de grenzen van het sociale bereik niet scherp zijn afgebakend. De onderwerpen zijn divers: wonen, werken, welzijn, gezondheid, langdurige zorg, onderwijs, onderzoek, belangenbehartiging. De deelnemers hebben allemaal een verschillende achtergrond: maatschappelijke organisatie of overheid, beroepskracht of vrijwilliger. Bekijk hier de [deelnemende organisaties »](#)

Tot slot

De goede tijden, zo die er al waren voor de armen en uitgeslotenen in Nederland, kwamen in 2009 abrupt tot een einde. De kredietcrisis zorgde voor nieuwe angsten voor de toekomst, voor stijgende werkloosheid, voor nieuwe verborgen werkloosheid.

Het negeren van de eigen verantwoordelijkheid op het gebied van de bestrijding van de aanwezige armoede en sociale uitsluiting door de regering geeft deze angst een extra dimensie. De toekomstverwachting wijst op zwaar weer, op vermindering van kansen en mogelijkheden. Verslechtering dus.

Deze verslechtering begon voor EAPN NL in 2009 met het besef dat er geen kantoorruimte meer was, met het besef dat er bij ministeries geen interesse is voor EAPN, met het besef dat zelfs voor 2010, het Europees Jaar, geen financiële ondersteuning gegund werd, met het besef dat we er -weer- alleen voor staan.

Arm zijn betekent vaak dat je je lam geslagen voelt, apathisch, verlaten, aan je lot overgelaten. Het leidt tot berusting in je lot. Geen dromen meer, geen verwachtingen, geen toekomst. Sociaal uitgesloten worden voegt daar nog een dimensie aan toe. Niet meer interessant zijn, niet meer in beeld zijn, eenzaam zijn, verlaten, je verstoten voelend.

EAPN Nederland blijft alleen al om die redenen knokken voor erkenning van de armoede en sociale uitsluiting, voor erkenning van de rechten van de armen en uitgeslotenen, voor een toekomst en voor nieuwe kansen voor hen, die nu als ballast aan de kant staan.

We prijzen ons gelukkig dat er gemeenten zijn, die samen met ons deze zware strijd willen voeren en spreken de hoop uit dat dat ook in 2010 en daarna het geval zal zijn.

Wij zien een heldere toekomst voor ons netwerk, samen met de mensen zelf, samen met overheden, die daartoe de bereidheid hebben en samen met gelijkgezinden en hun organisaties. Dat dat geen eenvoudige zaak is en dat dat met een gebrek aan middelen tot stand moet komen beseffen we terdege. Dat mag en zal ons er echter niet van weerhouden, samen met de minderbedeelden aan de weg te blijven timmeren voor een socialer Nederland, een socialere Europese Unie en een socialere wereld.

Driebergen Rijsenburg, 7 april 2010

Jo Bothmer

Secretariaat: Postbus 296
3500 AG Utrecht
0343 420909
info@eapn.nl
www.eapn.nl
ING 66.83.29.467
KvK 30163808